

*Hij wist dat hij  
gelijk had*

Anthony Trollope

Uit het Engels vertaald door Marijke Loots



Uitgeverij IJzer  
Utrecht

## Inhoud

1. Hoe de woede ontstond 9
2. Kolonel Osborne 18
3. Het dineetje van lady Milborough 25
4. Hugh Stanbury 33
5. Hoe ruzie verderging 41
6. Hoe de verzoening tot stand kwam 48
7. Juffrouw Jemima Stanbury uit Exeter 58
8. 'Ik weet dat het goed komt' 68
9. Hoe de ruzie opnieuw oplaaide 76
10. Harde woorden 83
11. Lady Milborough als ambassadeur 89
12. De gulheid van juffrouw Stanbury 100
13. De hooggeboren heer Glascock 109
14. Clock House in Nuncombe Putney 120
15. Wat ze er rond de kathedraal over zeiden 128
16. Dartmoor 133
17. Er komt een heer naar Nuncombe Putney 141
18. De correspondentie van de familie Stanbury 148
19. Bozzle, de ex-politieagent 158
20. Hoe kolonel Osborne naar Cockchaffington ging 168
21. Hoe kolonel Osborne naar Nuncombe Putney ging 176
22. Hoe juffrouw Stanbury haar twee nichten behandelde 184
23. Kolonel Osborne en Bozzle gaan terug naar Londen 194
24. Niddon Park 202
25. Hugh Stanbury rookt zijn pijp 210
26. Ik heb echt bezwaar tegen een derde partij 220
27. De brief van Trevelyan aan zijn vrouw 228
28. Grote ellende 236
29. De heer en mevrouw Outhouse 244

30. Dorothy neemt een besluit 251
31. De heer Brooke Burgess 261
32. 'The Full Moon' in St. Diddulph's 271
33. Hugh Stanbury rookt nog een pijp 278
34. De wijsheid van Priscilla 285
35. Mijnheer Gibson heeft geluk 291
36. De woede van juffrouw Stanbury 304
37. Mont Cenis 311
38. Uitspraak van de jury: 'Gek, my Lord.' 321
39. Nora Rowley wordt onheus bejegend 326
40. 'C. G.' 332
41. Wat er in St. Diddulph's gebeurde 337
42. Juffrouw Stanbury en mijnheer Gibson scheiden van wegen 347
43. Laburnum Cottage 355
44. Brooke Burgess zegt Exeter vaarwel 363
45. Trevelyan in Venetië 373
46. De Amerikaanse ambassadeur 382
47. Over vissen, navigeren en haarstukjes 389
48. Mijnheer Gibson wordt gestraft 400
49. Brooke Burgess na het eten 408
50. Camilla wint 415
51. Wat er gebeurde tijdens de ziekte van juffrouw Stanbury 423
52. Mijnheer Outhouse klaagt dat het zwaar te verduren is 436
53. Hugh Stanbury blijkt geen tovenaars te zijn 441
54. Het dreigement van mijnheer Gibson 450
55. De republikeinse Browning 458
56. Verdord gras 468
57. Het lot van Dorothy 477
58. Bij Dorothy thuis 487
59. Bij Bozzle thuis 494
60. Nog een strijd 499
61. Hotel Parker, Mowbray Street 512
62. Lady Rowley waagt een poging 519
63. Sir Marmaduke is thuis 529
64. Sir Marmaduke op zijn club 539
65. Mysterieuze machten 545
66. Een kwart lam 554
67. River's Cottage 560
68. De commissie van majoor Magruder 570

69. Sir Marmaduke in Willesden 575
70. Hoe Nora Rowley over rijtuigen dacht 581
71. Hoe Hugh Stanbury over de plicht van een man dacht 588
72. De bezorging van het lam 596
73. Dorothy gaat terug naar Exeter 604
74. De getergde leeuw 612
75. De Rowley's gaan de Alpen over 620
76. "We zullen zo arm zijn" 629
77. De lady Peterborough in spe 636
78. Casalunga 645
79. Ik kan op de grond slapen 655
80. 'Zullen ze hem verachten?' 661
81. De heer Glascock is de baas 670
82. Het keukenmes van mevrouw French 680
83. Bella victrix 688
84. Zelfopoffering 695
85. De baden in Lucca 701
86. De heer Glascock als kindermeisje 710
87. Glascocks huwelijk voltrokken 720
88. 'Cropper and Burgess' 730
89. 'Ik zou het niet doen, als ik u was.' 740
90. Lady Rowley is verslagen 745
91. Vier uur 's ochtends 753
92. Trevelyan bespreekt het leven 762
93. 'Zeg dat je mij vergeeft' 770
94. Een ware christen 780
95. Trevelyan terug in Engeland 788
96. Monkams 795
97. Mevrouw Brooke Burgess 803
98. Ontslagen 811
99. Slot 819

Noten 823

## Hoe de woede ontstond

Toen Louis Trevelyan vierentwintig jaar oud was lag de wereld aan zijn voeten en kon hij gaan en staan waar hij wilde. Hij ging onder meer naar de Madarijneilanden en daar werd hij verliefd op Emily Rowley, de dochter van sir Marmaduke, de gouverneur. In die periode van zijn leven was sir Marmaduke Rowley een nette overheidsdienaar van middelbare leeftijd, die voor zichzelf echter geen verheven positie noch groot kapitaal had weten te vergaren. Hij was gouverneur van diverse eilanden geweest en had nooit zonder werk gezeten. Nu, op vijftigjarige leeftijd, bevond hij zich op de Mandarijneilanden, waar een temperatuur van 27<sup>o</sup> in de schaduw koel wordt gevonden, met een salaris van £3.000 per jaar, met acht dochters en geen shilling op de bank. Zelfs met £3.000 per jaar kan een gouverneur met acht dochters, die van nature sociaal en gastvrij is, geen geld opzij zetten. En hoewel gastvrijheid een plicht is op de Mandarijneilanden, waren de heren die aanzaten aan de diners van sir Rowley niet direct de mannen die hij of lady Rowley als schoonzoon aan hun borst wilde drukken. Toen de heer Trevelyan die kant opkwam, met het verlangen om alles te bekijken op zijn wat doelloze reis, had Emily Rowley, de oudste van de kudde, toen twintig jaar oud, ook nog geen enkele Mandarijneilandbewoner ontmoet die precies aan haar smaak beantwoordde. En aangezien Louis Trevelyan een opvallend knappe jongeman was, van goede familie, negende op de lijst van uitmuntende wiskundigen in Cambridge, die al een bundel poëzie had uitgebracht en die de beschikking over £3.000 per jaar had uit een aantal volledig betrouwbare investeringen, hoefde hij niet lang te smachten. Integendeel, de Rowley's vonden zonder uitzondering dat het lot hen bijzonder goed gezind was geweest door de jonge Trevelyan op zijn reizen die kant op te sturen, want hij leek een ware parel onder de mannen. Zowel sir Marmaduke als lady Rowley dachten dat er bezwaren tegen zo'n huwelijk zouden kunnen zijn van de kant van de familie Trevelyan. Lady Rowley had niet graag gezien dat haar dochter naar Engeland was gegaan om daar met koele blik door onbekenden te worden ontvangen. Maar het bleek al snel dat

er niemand was die bezwaar kon maken. Louis, de aanbidder, had geen nadere familie dan neven en nichten. Zijn vader, een vermaard jurist, was als weduwnaar gestorven en had al het geld dat hij verdiend had aan zijn enig kind nagelaten. Het hoofd van de familie was een directe neef, die in Cornwall een bescheiden landgoed bewoonde – een beste, domme vent, zo zei Louis, die volkomen onverschillig zou staan tegenover ongeacht welk huwelijk zijn neef zou sluiten. Niemand kon onafhankelijker zijn of met meer recht zijn eigen zin doen dan deze aanbidder. En hij stelde zelf voor dat de een-na-oudste dochter, Nora, bij hen in Londen zou komen wonen. Wat een geliefde om zo uit de hemel op zo'n duiventil te vallen.

‘Ik kan geen van beiden een rooie cent meegeven,’ zei sir Rowley.

‘Het is mijn overtuiging dat meisjes geen kapitaal zouden moeten hebben,’ zei Trevelyan. ‘Ik weet in ieder geval zeker dat mannen niet op geld uit zouden moeten zijn. Een man zal het prettiger vinden en voelt, denk ik, waarschijnlijk ook meer genegenheid, als het geld van hem is.’

Sir Rowley was een heer met hoogstaande principes, die graag een paar duizend pond had overhandigd bij de overdracht van zijn dochters, maar aangezien hij geen duizenden ponden bezat om te overhandigen, kon hij alleen maar bewondering voelen voor de uitgangspunten van zijn aanstaande schoonzoon. Omdat het bijna tijd was voor zijn verlof, gingen hij en een selectie van de meisjes met de heer Trevelyan naar Engeland, waar het huwelijk in Londen werd gesloten door de eerwaarde Oliphant Outhouse, van Saint Diddulph's-in-the-East, die met de zuster van sir Rowley was getrouwd. Daarop werd een bescheiden huis in Curzon Street, Mayfair, gehuurd en ingericht, en gingen de Rowley's terug naar de zetel van hun regering, waarbij ze Nora, het een-na-oudste meisje, onder de hoede van haar oudere zuster achterlieten.

Bij aankomst in Londen hadden de Rowley's gemerkt dat ze werkelijk op een parel waren gestuit. Louis Trevelyan was iemand over wie alle mensen alleen maar goede dingen zeiden. Hij had een *fellow* van zijn college<sup>t</sup> kunnen zijn, als hij geen rijk man was geweest. Hij had al in het parlement kunnen zitten – zo werd sir Rowley meegedeeld – als hij het niet verstandiger had gevonden nog even te wachten. Hij was overigens in de meeste dingen heel verstandig. Hij was al jong aan zijn reizen begonnen, niet uit verlangen naar sensatie, om beesten te doden of om eventuele nieuwe ervaringen en pleziertjes te beleven, maar om mensen te ontmoeten en de wereld te verkennen. Hij was al meer dan een jaar op reis geweest toen de winden hem naar de Mandarijneilanden hadden geblazen. O, welk een gezegende winden! Bovendien merkte sir Rowley

dat hij op de clubs bij degenen die hem tijdens zijn universiteitscarrière hadden gekend, een goede reputatie had als een populair en tegelijkertijd verstandig iemand, geen boekenwurm, een droge filosoof of een betweter. Hij kon overal over meepraten, was heel genereus, een man voor wie je zeker respect en eerbied moest hebben. En dan ook nog zo'n knappe, mannelijke vent, met kort bruin haar, een goddelijk vormgegeven neus, een mond als Apollo, een meter tachtig lang, met schouders, benen en armen in verhouding – boven elke parel verheven! Alleen, en dat zou lady Rowley als eerste bemerken, hij kreeg wel graag zijn zin.

‘Maar wat hij in de zin heeft, is ook goed,’ zei sir Marmaduke. ‘Hij zal zo'n goede gids voor de meisjes zijn!’

‘Maar Emily krijgt ook graag haar zin,’ zei lady Rowley.

Sir Marmaduke liet het onderwerp verder rusten, maar dacht ongetwijfeld dat een echtgenoot als Louis Trevelyan het recht had zijn eigen zin te doen. Hij had het temperament van zijn dochter waarschijnlijk niet zo accuraat ingeschat als zijn vrouw. Hoe had hij het temperament kunnen inschatten als er acht om hem heen opgroeiden? Als er iets mis was met het humeur van Emily zou het goed zijn dat ze haar meerdere in een echtgenoot als Louis Trevelyan zou vinden.

Twee jaar lang ging alles goed in het kleine huishouden in Curzon Street, en zo niet, dan werd dat door niemand buiten het kleine huishouden opgemerkt. En er was een kindje, een jongen, een kleine Louis, en een kindje in zo'n huishouden maakt een heleboel goed.

Het huwelijk had plaatsgehadt in juli en na de huwelijksreis was er een winter en voorjaar in Londen geweest. Daarna hadden ze een maand of twee aan de kust doorgebracht, waarna het kindje was geboren. Toen volgde weer een winter en een voorjaar. Nora Rowley verbleef bij hen in Londen en inmiddels had Trevelyan bedacht dat hij graag volledig zijn eigen gang wilde gaan. Zijn zoonje was erg aardig en zijn vrouw intelligent, knap en aantrekkelijk. Nora beantwoordde volledig aan wat een ongetrouwde zuster moest zijn. Maar – maar er waren moeilijkheden en harde woorden gepasseerd. Lady Rowley had gelijk gehad toen ze zei dat haar dochter Emily ook graag haar zin kreeg.

‘Als ik ergens van verdacht word,’ zei mevrouw Trevelyan op een ochtend tegen haar zuster, toen ze samen in de kleine achterkamer zaten, ‘is het leven niet waard geleefd te worden.’

‘Hoe kun je zeggen dat je ergens van verdacht wordt, Emily?’

‘Wat bedoelt hij anders als hij zegt dat hij kolonel Osborne hier liever niet ziet? Een man die ouder is dan mijn vader en die mij kent vanaf mijn geboorte!’

‘Dat bedoelde hij helemaal niet, Emily. Je weet dat dat zo is en je mag dat niet zeggen. Het zou te vreselijk zijn om over na te denken.’

‘Het was veel vreselijker om het te zeggen, vind ik. Als hij niet zijn excuses aanbiedt, zal ik – zal ik met hem blijven samenwonen, natuurlijk, als een soort chique bediende, om het kleintje. Maar hij zal horen wat ik denk en voel.’

‘Als ik jou was zou ik het vergeten.’

‘Hoe kan ik het vergeten? Niets wat ik doe kan zijn goedkeuring wegdragen. Hij is beleefd en aardig tegen jou omdat hij geen zeggenschap over je heeft, maar je weet niet half wat hij allemaal tegen mij zegt. Moet ik tegen kolonel Osborne zeggen dat hij weg moet blijven? Grote hemel! Hoe kan ik ooit mijn hoofd ophouden als ik daartoe gedwongen word? Hij zal ongetwijfeld vandaag weer hier komen. Louis zal beneden in de bibliotheek zitten en zijn voetstappen horen en beneden blijven.’

‘Geef Richard opdracht te zeggen dat je niet thuis bent.’

‘Ja, en dan zal iedereen weten waarom. En waarom moet ik op die manier niet thuis geven aan de beste en oudste vriend die ik heb? Als zo’n opdracht moet worden verstrekt, laat hij die dan geven en dan zullen we zien wat er gebeurt.’

Mevrouw Trevelyan had kolonel Osborne tot op zekere hoogte waarheidsgetrouw beschreven toen ze zei dat hij haar kende vanaf haar geboorte en dat hij ouder was dan haar vader. Kolonel Osborne en haar vader scheelden een maand in leeftijd en aangezien hij nu de vijftig gepasseerd was zou hij misschien in dat opzicht een ongevaarlijke vriend voor een jonge, getrouwde vrouw kunnen zijn. Maar hij was in alle opzichten een heel ander iemand dan sir Marmaduke. Gezegend, maar tegelijkertijd belast met een vrouw en acht dochters, en ertoe veroordeeld om een groot deel van zijn leven in de tropen door te brengen, was sir Marmaduke op vijftigjarige leeftijd wat mensen echt een man van middelbare leeftijd noemen. Dat wil zeggen, hij was iemand uit wie het bruisende en de elasticiteit en de pit van de jeugd volledig verdwenen waren. Hij was dik en traag, gaf veel om zijn vrouw en acht dochters, gaf veel om zijn eten. Kolonel Osborne nu, was vrijgezel, zonder een last op zijn schouders anders dan die op hem drukte als lid van het parlement – een gefortuneerd man die het nooit tegen had gezeten in het leven. Van hem kon je dus niet zo zeker als van sir Marmaduke zeggen dat hij een man van middelbare leeftijd was, hoewel hij waarschijnlijk al meer dan twee derde van zijn leven achter de rug had. Hij was knap voor zijn leeftijd, wel kaal boven op zijn hoofd en met aardig wat grijze haren in zijn ruige baard, maar hij



liep rechtop, met snelle pas, was actief en kleepte zich goed, duidelijk vastbesloten om het onderste uit de kan te halen van wat hem nog restte aan de voordelen van de jeugd. Kolonel Osborne was altijd zo gekleed dat niemand zich ooit herinnerde wat hij aan had, zich er ongetwijfeld van bewust dat niemand ouder dan vijftig zich kan veroorloven aandacht te trekken door zijn jas, zijn hoed, zijn das of zijn pantalon. Niettemin was dat iets waar hij veel aandacht aan besteedde en hij liet zeker niet na goed op te letten wat zijn kleermaker voor hem deed. Hij had altijd een knap paard onder zich en zorgde dat zijn knecht er in ieder geval net zo een had. Iedereen wist dat hij in de provincie een prima fokhengst bezat en men zei dat hij goed mee kon komen in de vossenjacht. De arme sir Marmaduke had geen jachtpartij uit kunnen rijden als hij daarmee zijn bewind of zijn krediet had kunnen redden. Toen mevrouw Trevelyan tegen haar zuster verklaarde dat kolonel Osborne een man was die ze met semi-vaderlijke verering mocht beschouwen trok ze daarom een vergelijking die meer waarheidsgetrouw was in de letter dan in de geest. En toen ze beweerde dat kolonel Osborne haar kende vanaf haar geboorte, maakte ze dezelfde fout. Kolonel Osborne had haar inderdaad gekend toen ze net geboren was en was in die tijd een heel goede vriend van haar vader geweest, maar hij had haar zelden of nooit sinds haar geboorte gezien, tot hij haar had ontmoet toen ze net mevrouw Trevelyan zou worden. Hoewel het logisch was dat zo'n oude vriend haar zou komen feliciteren en de vriendschap nieuw leven zou inblazen, was het niettemin niet zo dat hij in het huis van haar echtgenoot was verschenen onder het mom van een nuttige oude vriend van de familie, die zilveren bekers aan de kinderen geeft en de kleine meisjes kust op basis van de eerdere genegenheid die hij voor de ouders heeft gekoesterd. Die oude heer kennen we allemaal, we weten wat voor een plezierige en geliefde kerel hij is, hoe welkom zijn gezicht bij de poort is, hoe hij zich van onze wijn bedient, meestal te gretig, hoe hij onze oudste dochter vraagt zijn kaars aan te steken, hoe hij zilveren bekers gaf toen de meisjes geboren werden en nu theeserviezen uitdeelt bij hun huwelijk – een heel nuttige, ongevaarlijke, charmante kerel, die er geen jaar jonger uitziet of leniger is dan wijzelf, zonder wie het leven heel saai zou zijn. Die man kennen we allemaal, maar zo'n man was kolonel Osborne in het huis van Trevelyan's jonge bruid niet.

Toen Emily Rowley van de Mandarijneilanden werd meegenomen om de vrouw van Louis Trevelyan te worden, was ze een heel knappe jonge vrouw, met vrij veel boezem voor haar leeftijd, met donkere ogen – ogen die zwart leken omdat haar wenkbrauwen en oogleden bijna zwart wa-

ren, maar die in werkelijkheid zo van kleur veranderden dat je de schakering niet kon benoemen. Haar bruine haar was donker en heel zacht en haar teint was ook bruin, hoewel ze zulke kleurige wangen had dat haar vijanden haar er vals van beschuldigden dat ze die verfde. Bovendien was ze heel sterk, zoals sommige meisjes dat zijn die uit de tropen komen en goed gedijen in een tropisch klimaat. Ze hield het een hele dag uit zittend op een paard en werd het dansen op de bals van het Government House nooit moe. Toen ze aan kolonel Osborne werd voorgesteld als de zuigeling die hij gekend had, dacht hij dat het heel plezierig zou zijn om met zo'n plezierige vriendin om te gaan, waarbij hij geen kwaad in de zin had, zoals maar weinig mannen kwaad in de zin hebben in zo'n situatie, maar niettemin zonder de mooie jonge vrouw te zien als behorend bij een generatie na hem, voor wie hij zich nuttig zou moeten maken op basis van de oude vriendschap die hij voor haar vader koesterde.

Het was bovendien genoegzaam bekend in Londen – hoewel totaal niet aan mevrouw Trevelyan – dat deze Lothario<sup>2</sup> op leeftijd moeilijkheden had veroorzaakt in meer dan één gezin. Hij was gesteld op intieme relaties met getrouwde dames en was misschien niet helemaal afkerig van de spanning voortkomend uit de afkeer van echtgenoten. Men moet echter in gedachten houden dat de vijandigheid waarop gezinspeeld wordt niet de vijandschap van het pistool of de zweep betreft en evenmin in het algemeen de vijandschap van een kwaad woord. Een jonge echtgenoot kan de te vriendelijke houding van een vriend vervelend vinden en toch afzien van die aanval op zijn eigen waardigheid en die van zijn vrouw, die blijkt uit een enkel woord van verdenking. Nadat Trevelyan een grote afkeer van kolonel Osborne had gekregen en er niet in was geslaagd zijn vrouw duidelijk te maken dat zijn afkeer haar ertoe had moeten bewegen de vriendschap met de kolonel wat te laten bekoelen, had hij zichzelf toegestaan een woord te bezigen dat hij waarschijnlijk graag had willen terugtrekken zodra het was uitgesproken. Maar eens uitgesproken kunnen woorden niet worden teruggetrokken en menig man of vrouw die iets heeft gezegd waar hij of zij onmiddellijk spijt van had is veel te trots om die spijt te uiten. Zo verging het ook Louis Trevelyan toen hij zijn vrouw zei dat hij niet wilde dat kolonel Osborne zo vaak zijn huis bezocht. Hij had het met woedende blik op boze toon gezegd. Hoewel ze de woedende blik eerder had gezien, en de boze toon kende, had ze zich nooit eerder door haar man beledigd gevoeld. Zodra hij de woorden had gebezigd was Trevelyan de kamer uitgelopen en was naar zijn boeken afgedaald. Maar toen hij alleen was, wist hij dat hij zijn vrouw had beledigd. Hij besefte

heel goed dat hij vriendelijk tegen haar had moeten uitleggen, met zijn arm rond haar middel, dat het voor hen beiden beter zou zijn als de vriendschap van deze vriend werd beperkt. Er hangt zoveel af van een blik en de toon waarop iets gezegd wordt als dat soort dingen gezegd moet worden – zoveel dat belangrijker is dan de woorden zelf. Toen Trevelyan daaraan dacht en zich herinnerde wat zijn houding was geweest, hoezeer hij zijn woede had getoond, hoe weinig geneigd hij was geweest zijn arm om het middel van zijn vrouw te leggen toen hij het zei, besloot hij bijna naar boven te gaan en zijn excuses aan te bieden. Maar hij was iemand wiens karakter onverenigbaar was met excuses. Hij kon niet toegeven dat hij iets fout had gedaan. Bovendien had zijn vrouw zich heel uitdagend tegenover hem gedragen. Toen hij had geprobeerd zijn wensen aan haar duidelijk te maken door wat geringschattende opmerkingen over kolonel Osborne te maken, door te zeggen dat hij een gevaarlijk iemand was, iemand die zijn ware aard verborg, een adder in het gras, een man zonder vaste principes, en zo verder, was zijn vrouw op de bres gaan staan voor haar vriend en had vrijuit verklaard dat ze geen woord geloofde van de dingen die over hem werden beweerd. ‘Maar toch zijn ze waar,’ had haar echtgenoot gezegd. ‘Ik twijfel er niet aan dat jij dat denkt,’ had de echtgenote geantwoord. ‘Mannen geloven heel vaak het ergste van andere mannen. Maar je moet het mij niet kwalijk nemen als ik zeg dat je je vergist. Ik ken kolonel Osborne veel langer dan jij, Louis, en papa heeft altijd een hoge dunk van hem gehad.’ Toen was Trevelyan heel boos geworden en had die woorden gesproken die hij niet kon herroepen. Terwijl hij beneden op en neer liep tussen zijn boeken, vond hij bijna dat hij zijn vrouw zijn excuses moest aanbieden. Hij kende zijn vrouw goed genoeg om er zeker van te zijn dat ze hem anders niet zou vergeven. Hij zou het doen, dacht hij, maar niet nu. Er zou een moment komen waarop het gemakkelijker was dan nu. Hij zou haar kunnen verzekeren dat hij haar niet had willen kwetsen als hij naar boven ging om zich voor het eten te verkleden. Ze zouden dineren bij een dame van stand, gravin douairière Milborough, een dame die hoog in aanzien stond, voor wie zijn vrouw enig ontzag had. Hij schatte in dat dit gevoel zijn taak niet eenvoudig zou maken maar wel iets aan de moeilijkheid zou afdoen. Emily zou door het vooruitzicht van het diner bij lady Milborough niet onderdanig zijn, maar misschien wel iets minder zelfverzekerd dan normaal. Hij zou iets tegen haar zeggen tijdens het verkleden en haar verzekeren dat hij in de verste verte haar eigen gedrag niet wilde bekritisieren.

De lunch werd opgediend en de twee dames kwamen naar beneden naar

de eetkamer. Trevelyan liet zich niet zien. Hierin school niets vreemds aangezien hij altijd beweerde dat op één dag de lunch een maaltijd te veel was, en dat men tussen het ontbijt en het avondmaal alleen een beschuitje moest eten. Maar soms kwam hij wel binnen en at zijn beschuitje staande op het hardkleed en dronk wat hij de helft van een kwart glas sherry noemde. Het zou waarschijnlijk goed zijn geweest als hij dat nu had gedaan, maar hij bleef in zijn bibliotheek achter de eetzaal en toen zijn vrouw en schoonzuster naar boven waren gegaan, wachtte hij vol spanning of kolonel Osborne die dag zou verschijnen en zo ja, of hij zou worden binnengelaten. Hij had gehoord dat Nora Rowley door een andere dame zou worden opgehaald, ene mevrouw Fairfax, om wat schilderijen te gaan bekijken. Zijn vrouw had geweigerd zich bij het gezelschap van mevrouw Fairfax te voegen door te zeggen dat ze haar zoontje niet de hele middag alleen wilde laten omdat ze 's avonds ging dineren. Hoewel Louis Trevelyan zich probeerde te concentreren op een artikel dat hij aan het schrijven was voor een wetenschappelijk tijdschrift kon hij zijn nervositeit aangaande dit verwachte bezoek van kolonel Osborne niet van zich afzetten. Hij was niet in het minst jaloers. Hij bezwoer zichzelf vijftig maal dat zo'n gevoel van zijn kant een monsterlijke belediging voor zijn vrouw zou zijn. Niettemin wist hij dat hij tevreden zou zijn als kolonel Osborne die dag zou worden gezegd dat zijn vrouw niet thuis was. Of de man werd binnengelaten of niet, hij zou zijn excuses aan zijn vrouw aanbieden, maar hij kon dat, zo dacht hij, met veel meer succes en genegenheid doen als zij die dag de neiging had getoond aan zijn wensen te voldoen.

‘Zeg iets tegen Richard,’ fluisterde Nora tegen haar zuster toen ze na de lunch naar boven liepen.

‘Dat doe ik niet,’ zei mevrouw Trevelyan.

‘Mag ik het doen?’

‘Zeker niet, Nora. Ik zou het gevoel hebben dat ik mezelf kleinereerde als ik wat hij op zo'n manier zei enig effect op mij liet hebben.’

‘Ik vind dat je ongelijk hebt, Emily. Dat vind ik echt.’

‘Je moet mij laten beoordelen wat ik in mijn eigen huis moet doen, en met mijn eigen echtgenoot.’

‘O, ja. Zeker.’

‘Als hij mij een bevel geeft, zal ik dat gehoorzamen. Of als hij zijn verzoek anders had ingekleed, zou ik hebben toegegeven. Maar om te moeten horen dat hij kolonel Osborne hier liever niet wil hebben! Als je had gezien hoe hij zich gedroeg en zijn woorden had gehoord zou je niet

verbaasd zijn geweest dat ik me zo voel. Het was een grove belediging – en niet de eerste.’

Bij die woorden schoten haar ogen vuur en de helder rode kleur van haar wangen maakten gewag van haar woede op een manier die haar zuster goed kende. Toen klonk er een klop op de deur en ze wisten beiden dat kolonel Osborne er was. Zittend in zijn bibliotheek wist Louis Trevelyan ook wiens komst door die klop werd aangekondigd.